

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2019-1122
Den 3. september 2019

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 16. september 2019

SAMLENOTAT

1. EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027	2
2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 17.-18. oktober 2019 (udkast til kommenteret dagsorden)	18
3. Styrkelse af retsstatsprincippet	20
4. Unionens grundlæggende værdier i Ungarn/Artikel 7(1)	23

1. EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027

KOM-dokument foreligger ikke.

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmøde (almindelige anliggender) den 16. september 2019. Opdateringer i forhold til samlenotat af 26. juni 2019 er markeret med streg i margin.

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde d. 2. maj 2018 sit forslag til EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027.

På rådsmødet (almindelige anliggender) d. 16. september 2019 forventes en overordnet drøftelse vedrørende status på MFF-forhandlingerne.

Det samlede udgiftsniveau i forslaget udgør 1.160,6 mia. euro i forpligtelsesbevillinger i faste 2018-priser, svarende til 1,14 pct. af EU's BNI. Forslaget vedrørende EU's egne indtægter indeholder blandt andet en udfasning af rabatsystemet og nye indtægtskilder.

Kommissionens forslag vedrørende den flerårige finansielle ramme omfatter følgende elementer:

KOM (2018) 0321, KOM (2018) 0322, KOM (2018) 0323, SWD (2018) 0171 (dansk sprogversion foreligger ikke), KOM (2018) 0325, KOM (2018) 0326, KOM (2018) 0327, KOM (2018) 0328, SWD (2018) 0172 (dansk sprogversion foreligger ikke).

2. Baggrund

Den nuværende MFF-aftale er gældende frem til 2020, og der skal således forhandles en ny ramme gældende fra 2021.

Det fremgår af artikel 311 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, at EU's budget med forbehold for andre indtægter fuldt ud finansieres af egne indtægter, samt at Rådet efter høring af Europa-Parlamentet med enstemmighed fastlægger bestemmelser vedrørende ordningen for Unionens egne indtægter. Det fremgår også, at der inden for denne ramme kan indføres nye kategorier af egne indtægter, og at en eksisterende kategori kan ophæves.

Det følger af artikel 312 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, at formålet med den flerårige finansielle ramme er at sikre en velordnet udvikling i Unionens udgifter inden for rammerne af dens egne indtægter, at den flerårige finansielle ramme fastlægges for en periode på mindst fem år, og at de årlige budgetter skal overholde den flerårige finansielle ramme. Den finansielle ramme fastlægges i en forordning, som vedtages af Rådet med enstemmighed, når Europa-Parlamentet har givet sin godkendelse med et flertal af sine medlemmer. Det fremgår endvidere, at Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen under hele proceduren træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på at lette vedtagelsen.

Forhandlingerne af den næste MFF forventes særligt komplekse og konfliktfyldte i lyset af Storbritanniens udtræden af EU, der efterlader et betydeligt finansieringsgab. Det bemærkes, at der pågår løbende dialog ned Kommissionen vedrørende de nærmere beregnings- og forvaltningsmæssige forudsætninger i forslaget.

3. Formål og indhold

3.1. Udgiftssiden

Kommissionen ønsker med sit forslag til den kommende flerårige finansielle ramme et moderne, fokuseret EU-budget, der leverer på konklusionerne fra topmødet i Bratislava den 16. september 2016 og Rom-deklarationen af 25. marts 2017.

Principper for EU's budget

Den flerårige finansielle ramme foreslås formet af en række principper:

- Et stærkere fokus på europæisk merværdi (fx forskning, det indre marked og strategiske investeringer).
- Et mere strømlinet og gennemsigtigt budget (fx sammenlægning af finansieringselementer i færre programmer).
- Mindre bureaukrati for modtagere (fx et samlet regelgrundlag).
- Et mere fleksibelt og agilt budget (fx øget fleksibilitet inden for og mellem programmer og en EU-reserve til at håndtere nødsituationer bl.a. inden for migration og sikkerhed).
- Et budget der leverer (øget fokus på resultater, herunder ved at sætte klare men færre mål).

I forslaget lægges dertil vægt på etableringen af en sammenhæng mellem EU-finansiering og retsstatsprincipper. Elementerne heri er nærmere specificeret i Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af Unionens budget i tilfælde af generaliserede mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet. Forordningsforslaget behandles særskilt.

Udgiftsniveau

Kommissionen foreslår en flerårig finansiell ramme, som omfatter et samlet forpligtelsesniveau på 1.160,6 mia. euro for perioden 2021 til 2027 svarende til 1,14 pct. af EU's BNI. Dette samlede forpligtelsesniveau dækker over 1.135 mia. euro svarende til 1,11 pct. af EU's BNI som budgetteknisk placeres inden for den flerårige finansielle ramme, samt 26 mia. euro svarende til 0,03 pct. af BNI som teknisk placeres uden for den finansielle ramme.

Betalingsniveauet vedrørende udgifter inden for den flerårige finansielle ramme udgør 1.105 mia. euro svarende til 1,08 pct. af EU's BNI. Hertil kommer udgifterne uden for den flerårige finansielle ramme som Kommissionen foreslår at være udover betalingsloftet.

Det er i forslaget forudsat, at hovedparten af Den Europæiske Udviklingsfond (EDF) placeres under udgiftsloftet. Udgifter hertil finansieres i dag særskilt og udgør ca. 0,03 pct. af EU's BNI i indeværende rammepriode.

Det samlede foreslåede forpligtelsesniveau fremgår af *tabel 1*.

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
Samlede forpligtigelser	160.258	163.836	166.032	166.179	166.803	169.465	168.033	1.160.606
Andel af EU's BNI	1,14%	1,15%	1,16%	1,14%	1,13%	1,14%	1,11%	1,14%

Anm.: Kommissionen angiver ikke i sit forslag det samlede betalingsniveau inden for og uden for den flerårige finansielle ramme.

Kilde: KOM (2018) 0322

Kommissionens forslag til forpligtelsesbevillinger inden for den flerårige finansielle ramme svarer til en realvækst på godt 2½ pct. sammenlignet med indeværende finansielle rammeperiode, der gælder perioden 2014 til 2020 og dækker 28 medlemslande, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Kommissionens forslag (inden for den flerårige finansielle ramme)*

Mio. euro (2018-priser)	2014-2020	2021-2027	Ændring
Samlede forpligtelser, inden for den flerårige finansielle ramme	1.106.773	1.134.583	27.810
Andel af EU's BNI	1,02 pct.	1,11 pct.	0,09 pct.pt.
Samlede betalinger, inden for den flerårige finansielle ramme	1.044.801	1.104.805	60.004
Andel af EU's BNI	0,96 pct.	1,08 pct.	0,12 pct.pt.

Anm.: *Hertil kommer udgifter uden for den flerårige finansielle ramme.

Beregningerne af udgifternes andel af EU's BNI er for 2014-2020 baseret på BNI for EU28 og for 2021-2027 baseret på BNI for EU27. Det bemærkes, at den Europæiske Udviklingsfond ikke er indeholdt i den flerårige finansielle ramme for 2014-2020.

Kilde: KOM (2018) 0322, KOM (2018) 0282

Det foreslåede udgiftsniveau inden for den flerårige finansielle ramme, herunder opdelingen på budgetkategorier fremgår af tabel 3.

Tabel 3

Fordelingen af udgifter i Kommissionens forslag (inden for den flerårige finansielle ramme)

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
1. Det indre marked, innovation og det digitale område	23.955	23.918	24.203	23.624	23.505	23.644	23.454	166.303
2. Samhørighed og værdier <i>heraf Økonomiske, social og territorial samhørighed</i>	51.444 <i>45.597</i>	54.171 <i>46.091</i>	56.062 <i>46.650</i>	56.600 <i>47.212</i>	57.148 <i>47.776</i>	59.200 <i>48.348</i>	57.349 <i>48.968</i>	391.974 <i>330.642</i>
3. Naturressourcer og miljø <i>heraf markedsordninger og direkte betalinger</i>	50.323 <i>37.976</i>	49.580 <i>7.441</i>	48.886 <i>36.946</i>	48.097 <i>36.346</i>	47.326 <i>35.756</i>	46.575 <i>35.176</i>	45.836 <i>34.606</i>	336.623 <i>254.247</i>
4. Migration og grænseforvaltning	3.076	4.219	4.414	4.647	4.719	4.846	4.908	30.829
5. Sikkerhed og forsvar	3.154	3.229	3.183	3.281	3.517	3.743	4.216	24.323
6. Naboområder og verden	14.765	14.831	15.002	15.290	15.711	16.298	17.032	108.929
7. Europæisk offentlig forvaltning <i>heraf administrative udgifter til institutioner</i>	10.388 <i>8.128</i>	10.518 <i>8.201</i>	10.705 <i>8.330</i>	10.864 <i>8.432</i>	10.910 <i>8.412</i>	11.052 <i>8.493</i>	11.165 <i>8.551</i>	75.602 <i>58.547</i>
Samlede forpligtelser	157.105	160.466	162.455	162.403	162.836	165.358	163.960	1.134.583
Andel af EU's BNI	1,12%	1,13%	1,13%	1,12%	1,11%	1,11%	1,09%	1,11%
Samlede betalinger	150.168	151.482	160.631	160.631	160.631	160.631	160.631	1.104.805
Andel af EU's BNI	1,07%	1,07%	1,12%	1,10%	1,09%	1,08%	1,07%	1,08%

Anm.: Budgetkategorierne er ikke fuldt ud sammenlignelige med de tilsvarende budgetkategorier under den indeværende finansielle ramme, idet underprogrammer flyttes mellem kategorierne.

Kilde: KOM (2018) 0322

Det foreslåede udgiftsniveau uden for den flerårige finansielle ramme, herunder opdelingen på programmer fremgår af *tabel 4*.

Tabel 4**Fordelingen af udgifter i Kommissionens forslag (uden for den flerårige finansielle ramme)**

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
Særlige instrumenter								
heraf Nødhjælpsreserve	600	600	600	600	600	600	600	4.200
heraf Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF)	200	200	200	200	200	200	200	1.400
heraf Den Europæiske Unions Solidaritetsfond (EUSF)	600	600	600	600	600	600	600	4.200
heraf Fleksibilitetsinstrument	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	7.000
Den Europæiske Investeringsstabiliseringsfunktion ¹								
Den Europæiske Fredsfacilitet	753	970	1.177	1.376	1.567	1.707	1.673	9.223
I alt uden for den flerårige finansielle ramme	3.153	3.370	3.577	3.776	3.967	4.107	4.073	26.023

Anm.: ¹Kommissionen har endnu ikke forelagt konkrete skøn for så vidt angår bidrag til Den Europæiske Investeringsstabiliseringsfunktion. Fonden indgår derfor heller ikke i opgørelsen af det samlede forpligtelsesniveau uden for den flerårige finansielle ramme.

Kilde: KOM (2018) 0321

Budgetkategorier

Kommissionen opererer i forslaget med syv budgetkategorier:

1. Det indre marked, innovation og det digitale område
2. Samhørighed og værdier
3. Naturressourcer og miljø
4. Migration og grænseforvaltning
5. Sikkerhed og forsvar
6. Naboområder og verden
7. Europæisk offentlig forvaltning

Opdelingen af den finansielle ramme svarer for de fleste kategoriers vedkommende i det store hele til den nuværende struktur, idet budgetkategori 1a og 1b i den eksisterende finansielle ramme er tildelt en kategori hver (hhv. kategori 1 og 2), samt at den hidtidige kategori 3 vedrørende sikkerhed og borgerskab er opdelt i to særskilte budgetkategorier for migration og grænseforvaltning hhv. sikkerhed og forsvar. Det skal imidlertid bemærkes, at indholdet af budgetkategorierne i Kommissionens forslag ikke fuldt ud svarer til indholdet af de nuværende kategorier.

Budgetkategori 1: Det indre marked, innovation og det digitale område

Kommissionens forslag til budgetkategori 1 indeholder de såkaldt vækstskabende initiativer. Budgetkategorien foreslås samlet at udgøre 166 mia. euro, *jf. tabel 5*.

Tabel 5**Kommissionens forslag til budgetkategori 1: Det indre marked, innovation og det digitale område**

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
1. Forskning og innovation	13.103	12.935	13.226	13.004	12.885	13.026	12.849	91.028
2. Europæiske strategiske investeringer	6.431	6.566	6.561	6.205	6.206	6.204	6.201	44.375
3. Det indre marked	818	815	812	809	807	806	804	5.672
4. Rummet	2.054	2.054	2.056	2.059	2.059	2.060	2.061	14.404

Tabel 5**Kommissionens forslag til budgetkategori 1: Det indre marked, innovation og det digitale område**

Margen	1.548	1.548	1.547	1.547	1.548	1.547	1.539	10.824
I alt	23.955	23.918	24.203	23.624	23.505	23.644	23.454	166.303

Anm.: -

Kilde: KOM (2018) 0321

Af den samlede ramme foreslås godt halvdelen allokeret til det nye forskningsrammeprogram, Horizon Europe, 87 mia. euro, der skal støtte forskning. Som noget nyt foreslås under Horizon Europe oprettet et europæisk innovationsråd, der skal understøtte banebrydende innovation.

Som den nuværende kategori 1a rummer budgetkategorien hertil infrastrukturinvesteringer i transport, energi og det digitale område (CEF), den eksperimentelle fusionsreaktor ITER og det europæiske rumprogram, samt en ny investeringsfond (InvestEU Fund) til erstatning for EFSI. Rammen til infrastrukturinvesteringer foreslås at udgøre godt 21 mia. euro under budgetkategori 1 samt yderligere 10 mia. euro placeret under samhørighedsfonden i budgetkategori 2 og godt 5½ mia. euro til militær mobilitet under budgetkategori 6. ITER og det europæiske rumprogram foreslås tildelt godt 5 hhv. godt 14 mia. euro. InvestEU-fonden foreslås tildelt et budget på 13 mia. euro, hvilket Kommissionen skønner vil mobilisere yderligere 650 mia. euro i private og offentlige investeringer.

Budgetkategori 2: Samhørighed og værdier

Kommissionen foreslår et samlet forpligtelsesniveau til budgetkategori 2 på knap 392 mia. euro, *jf. tabel 6.*

Tabel 6**Kommissionens forslag til budgetkategori 2: Samhørighed og værdier**

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
5. Regional udvikling og samhørighed	33.392	33.756	34.169	34.583	35.000	35.421	35.887	242.209
6. Den Økonomiske og Monetære Union	1.272	3.375	4.489	4.137	3.623	4.409	977	22.281
7. Investering i mennesker, social samhørighed og værdier	16.205	16.466	16.831	17.305	17.951	18.795	19.913	123.466
Margen	574	574	574	574	575	575	572	4.018
I alt	51.444	54.171	56.062	56.600	57.148	59.200	57.349	391.974

Anm.: -

Kilde: KOM (2018) 0321

Med forslaget reserveres i alt ca. 331 mia. euro til initiativer under samhørighedspolitikker og godt 61 mia. euro til de ikke-samhørighedsrelaterede politikker, herunder godt 26 mia. euro til Erasmus+ og knap 1 mia. euro til en ny fond for retfærdighed, rettigheder og værdier.

Der lægges med forslaget op til, at samhørighedspolitikkerne fortsat primært vil blive fordelt efter relative per capita-indkomstniveauer. Dertil foreslås bl.a. øget vægt på fordelingskriterier som arbejdsløshed, klimaforandringer og modtagelse af migranter. Der foreslås ligeledes øget national medfinansiering. Som i indeværende MFF foreslår Kommissionen, at en del af samhørighedsfonden (10 mia. euro) overføres til CEF.

Herudover lægges der op til, at en del af midlerne fra den europæiske fond for regionaludvikling fokuseres på innovative og grønne prioriteter, såkaldt tematisk koncentration. Andelen foreslås fastsat til mellem 65 og 85 pct., afhængig af modtagerlandets relative velstand.

Kommissionen foreslår, at der etableres to nye instrumenter, der skal bidrage til en velfungerende ØMU.

For det første foreslås under budgetkategorien afsat i alt 22 mia. euro til et støtteprogram for strukturreformer, hvor EU-landene frivilligt kan anmode om teknisk og finansiel assistance til gennemførelsen af nationale reformer.

Programelementerne vedr. teknisk assistance bygger videre på EU's eksisterende støtteprogram for strukturreformer.

For det andet foreslås en europæisk stabiliseringsfunktion som skal bruges til at understøtte investeringer og modgå konjunkturstød. Efterlevelse af de fælles økonomiske regler vil være en betingelse for at få adgang til stabiliseringsfunktionen. Der lægges i første omgang op til, at EU-budgettet kan stille lånegarantier på op til 30 mia. euro (løbende priser), og at dette suppleres med bistand, der skal dække renteudgifter og finansieres af bidrag beregnet på baggrund centralbankernes monetære indkomst (seignorage) uden for den flerårige finansielle ramme. Stabiliseringsfunktionen foreslås at have virkning for euro-landene samt lande, der deltager i valutasamarbejdet ERMII, dvs. Danmark.

Det bemærkes, at der som led i de løbende drøftelser om videreudvikling af ØMU'en pågår parallelle forhandlinger om et budgetinstrument til fremme af konvergens og konkurrenceevne i euroområdet (BICC). Der er ikke for nuværende klarhed over, hvordan dette instrument forholder sig til Kommissionens forslag til etablering af ovennævnte instrumenter.

Budgetkategori 3: Naturressourcer og miljø

Kommissionens forslag til budgetkategori 3 rummer den fælles landbrugspolitik, fiskerifonden og miljøprogrammet LIFE. Der foreslås afsat knap 337 mia. euro til budgetkategorien, *jf. tabel 7*.

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
8. Landbrugs- og havpolitik	49.506	48.763	48.064	47.264	46.478	45.706	44.943	330.724
9. Miljø- og klimaindsats	701	701	706	716	731	752	777	5.085
Margen	116	116	116	117	117	116	116	814
I alt	50.323	49.580	48.886	48.097	47.326	46.575	45.836	336.623

Anm.: -

Kilde: KOM (2018) 0321

Af budgetkategorien reserveres godt 254 mia. euro til markedsrelaterede udgifter og direkte støtte. Hertil kommer 70 mia. euro til landdistriktsudvikling, godt 5 mia. euro til fiskeri og ca. 5 mia. euro til miljø og klima.

Kommissionen foreslår, at der fastsættes et støtteloft ("capping") for direkte støtte, hvorved støtten degressivt reduceres for beløb over 60.000 euro per bedrift per år, mens al støtte over 100.000 euro bortfalder helt. Midlerne frigjort ved capping skal ifølge forslaget fastholdes i medlemsstaterne og skal primært anvendes til små og mellemstore bedrifter eller landdistriktsudvikling. Medlemsstaterne vil fortsat kunne overføre op til 15 pct. af budgettet fra direkte støtte til landdistriktsudvikling og vice versa. Som noget nyt vil der kunne overføres 15 pct. fra den direkte støtte til landdistriktsudvikling, hvis midlerne anvendes til miljø- og klimatiltag. Endelig vil der kunne overføres yderligere 2 pct. fra den direkte støtte til landdistriktsudvikling, hvis midlerne anvendes til unge landmænd.

Kommissionen lægger i sit forslag op til en tilnærmelse af medlemsstaternes hektarstøttesats over perioden (ekstern konvergens), således at medlemsstater med et støtteniveau (direkte betalinger), der ligger under 90 pct. af gennemsnittet, skal have forøget deres hektarstøttesats med 50 pct. af forskellen mellem deres nuværende niveau og 90 pct. af gennemsnittet. Alle medlemsstater vil skulle bidrage til finansieringen af denne omfordeling.

Forslaget lægger endvidere op til, at det nuværende grønne krav til den direkte støtte ("greening") omformes til en del af den såkaldte konditionalitet, som skal overholdes for at kunne modtage direkte indkomststøtte.

Kommissionen foreslår som tværgående målsætning, at 25 pct. af EU-budgettet skal bidrage til at nå klimamæssige målsætninger. Den største kilde til indfrielse heraf forudsættes at være EU's landbrugspolitik, idet 40 pct. af budgettet hertil ifølge Kommissionen forventes at bidrage til klimamålsætningen.

Budgetkategori 4: Migration og grænseforvaltning

Migration og grænseforvaltning foreslås fremover placeret under en særskilt budgetkategori med et samlet budget på 31 mia. euro, *jf. tabel 8.*

Tabel 8								
Kommissionens forslag til budgetkategori 4: Migration og grænseforvaltning								
Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
10. Migration	980	1.444	1.435	1.546	1.535	1.524	1.509	9.972
11. Grænseforvaltning	1.806	2.484	2.689	2.811	2.893	3.032	3.110	18.824
Margen	290	291	290	291	291	290	290	2.033
I alt	3.076	4.219	4.414	4.647	4.719	4.846	4.908	30.829

Anm.: -

Kilde: KOM (2018) 0321

Kommissionen foreslår bl.a. at oprette en ny grænseforvaltningsfond, der skal hjælpe medlemsstater med at kontrollere egne grænser, mens en styrket asyl- og migrationsfond skal bistå myndigheder i modtagelsen og administrationen af flygtninge. Særligt Frontex foreslås styrket, idet der den 1. april 2019 blev indgået politisk aftale om et styrket mandat hertil, hvor agenturets operative kapacitet styrkes med blandt andet etableringen af et stående korps på op til 10.000 personer, der gradvis opbygges frem mod 2027. Størrelsen på korpset skal til enhver tid være baseret på det operationelle behov, ligesom medlemsstaternes bidrag til korpset fastsættes ved årlige bilaterale aftaler.

Budgetkategori 5: Sikkerhed og forsvar

Kommissionen foreslår at oprette en budgetkategori til initiativer vedrørende sikkerhed og forsvar med en samlet ramme på godt 24 mia. euro, *jf. tabel 9*.

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
12. Sikkerhed	511	613	593	629	631	633	643	4.255
13. Forsvar	2.236	2.209	2.183	2.245	2.478	2.702	3.167	17.220
14. Kriserespons	177	178	178	178	178	178	178	1.242
Margen	230	229	229	229	229	230	228	1.606
I alt	3.154	3.229	3.183	3.281	3.517	3.743	4.216	24.323

Anm.: -

Kilde: KOM (2018) 0321

Den nye budgetkategori foreslås at rumme en styrket intern sikkerhedsfond, et øget fokus på cybersikkerhed samt et betydeligt styrket Europol. Samtidig lægges op til, at området skal rumme den nyoprettede forsvarsfond, der foreslås at få et budget på godt 11 mia. euro over perioden, samt at der afsættes knap 6 mia. euro over perioden til at styrke militær mobilitet.

Budgetkategori 6: Naboområder og verden

Kommissionens forslag indeholder et forpligtelsesniveau på 109 mia. euro til budgetkategori 6, *jf. tabel 10*.

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
15. Foranstaltninger udadtil	12.512	12.577	12.747	13.035	13.457	14.043	14.778	93.150
16. Førtiltrædelsesbistand	1.837	1.838	1.838	1.838	1.838	1.838	1.839	12.865
Margen	416	416	417	417	417	416	414	2.913
I alt	14.765	14.831	15.002	15.290	15.711	16.298	17.032	108.929

Anm.: -

Kilde: KOM (2018) 0321

Inden for budgetkategoriens ramme foreslår Kommissionen bl.a. at slå en række instrumenter sammen til et nyt instrument for naboområder, udvikling og internationalt samarbejde, der med 79 mia. euro udgør størstedelen af budgetkategorien. Heri indgår bl.a. hovedparten af Den Europæiske Udviklingsfond (EDF). Udgifter hertil finansieres i dag særskilt uden for budgettet og udgør ca. 0,03 pct. af EU's BNI i indeværende rammeperiode.

Kommissionen lægger op til en videreførelse af førtiltrædelsesbistanden, som har til formål at assistere lande, der har status af kandidat til et medlemskab i EU. Der foreslås i alt afsat 12,9 mia. euro (2018-priser), og støttemodtagerne er i Kommissionens forslag de samme som i indeværende MFF-periode (Vestbalkan og Tyrkiet). Den nærmere fordeling af midler fremgår ikke af forslaget.

Grønlandsinstrumentet er i forslaget placeret under denne budgetkategori og foreslås af Kommissionen sammenlagt med det hidtidige instrument for EU's oversøiske lande og territorier. Der er samlet set afsat 444 mio. euro hertil over perioden, hvoraf ca. 200 mio. euro er øremærket Grønland mod ca. 222 mio. euro i indeværende periode. Faldet skal dog ses i lyset af, at Grønland som noget nyt får adgang til en række puljer under programmet udover de øremærkede midler.

Budgetkategori 7: Europæisk offentlig forvaltning

Kommissionen foreslår, at der afsættes samlet knap 76 mia. euro til budgetkategori 7 over perioden. Af denne ramme forslås knap 59 mia. euro afsat til institutionernes administrative udgifter og godt 17 mia. euro til pensioner og Europaskolerne, *jf. tabel 11*.

Mio. euro (2018-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt 2021-27
Europaskoler og pensioner	2.260	2.317	2.375	2.432	2.498	2.559	2.614	17.055
Institutionernes administrationsudgifter	8.128	8.201	8.330	8.432	8.412	8.493	8.551	58.547
I alt	10.388	10.518	10.705	10.864	10.910	11.052	11.165	75.602

Anm.: -

Kilde: KOM (2018) 0321

Udgiftsposter uden for den flerårige finansielle ramme

Kommissionen foreslår at fastholde en række særlige instrumenter uden for den flerårige finansielle ramme: Nødhjælpsreserven, Globaliseringsfonden, Solidaritetsfonden, fleksibilitetsinstrumentet. Den samlede ramme til disse programmer udgør knap 17 mia. euro.

Hertil foreslås oprettet en europæisk fredsfacilitet på godt 9 mia. euro og en Europæisk Investeringsstabiliseringsfunktion, der foreslås at yde rentetilskud baseret på eksterne formålsbestemte indtægter, der fremkommer af separate bidrag fra de relevante medlemsstater beregnet på baggrund af de monetære indtægter i Eurosystemet.

Fleksibilitet

Forslaget til Rådets forordning for den flerårige finansielle ramme og forslag til den inter-institutionelle aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen (IIA) indeholder en række elementer, som vil øge fleksibiliteten i budgetanvendelsen.

Kommissionen foreslår en betydelig forøgelse af fleksibilitetsinstrumentet (fra 689 til 1.000 mio. euro årligt). Derudover foreslås det, at tilføre fleksibilitetsinstrumentet de uudnyttede beløb under nødhjælpsreserven, der er bortfaldet i det foregående år, som det allerede er tilfældet for Den Europæiske Unions Solidaritetsfond og Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen i den gældende forordning.

Kommissionen har endvidere til hensigt at øge fleksibiliteten i de enkelte programmer, idet der foreslås mulighed for at afvige fra de indikativt udmeldte rammer for programmer vedtaget i fælles beslutningstagning fra 10 til 15 pct.

Udover ovennævnte tiltag, lægger Kommissionen op til at udvide den hidtidige globale margen for forpligtigelser, der kan anvendes til nye tiltag. Således foreslås den globale margin ("EU-

reserven”) udvidet fra i dag at bestå af de margener, der resterer under loftet for forpligtelser i det forudgående år (n-1), til også at indeholde annullerede forpligtelser fra året forinden dette (n-2).

3.2. Indtægtssiden

Kommissionens forslag til EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 indeholder følgende forslag vedrørende indtægtssiden:

- En reduktion i den andel af traditionelle egne indtægter, som landene må beholde som administrationsbidrag.
- En forenkling af de momsaserede egne indtægter.
- Tre nye indtægtskilder: 1) en andel af indtægterne fra et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag, 2) en andel af auktionsindtægterne fra EU's emissionshandelssystem, og 3) et bidrag beregnet på grundlag af mængden af ikke-genanvendt plastemballageaffald.
- En fastsættes af et princip om, at fremtidige indtægter, der følger direkte af EU-politikker, tilgår EU-budgettet.
- En udfasning af korrektioner (rabatter).
- En forhøjelse af loftet for egne indtægter.

Reduktion af administrationsbidraget ved opkrævning af egne indtægter

Kommissionen foreslår at reducere den andel af de traditionelle egne indtægter, herunder især told, som medlemslandene må beholde i administrationsbidrag, fra 20 pct. til 10 pct. Forslaget begrundes i et ønske om at eliminere den budgetmæssige fordel til visse medlemslande som følger af, at deres reelle administrationsomkostninger er væsentligt lavere. Forslaget begrundes med, at der er tale om en tilbagevenden til situationen fra før 2000.

En forenkling af opgørelsen af momsindtægter

Under den gældende ordning for momsindtægter er alle medlemsstaternes afgiftsgrundlag harmoniseret i overensstemmelse med EU-reglerne. Dette kræver en lang række korrektioner og beregning af en vægtet gennemsnitsmomsats. Momsgrundlaget udjævnes derefter, således at det højest udgør 50 pct. af BNI-grundlaget for at korrigerer de regressive aspekter af de momsaserede egne indtægter. Endelig opkræves der en ensartet bidragssats på 0,3 pct. af hver medlemsstats harmoniserede momsgrundlag, med undtagelse af Tyskland, Nederlandene og Sverige, hvis bidragssats er reduceret.

Kommissionen foreslår, at den gældende ordning forenkles således, at alle medlemsstaters afgiftsgrundlag baseres på de samlede nettoindtægter fra den moms, som medlemsstaten samme år har opkrævet i forbindelse med momspligtige transaktioner. Dette momsgrundlag korrigeres herefter med en tværgående faktor på 45 pct. samt den respektive medlemsstats normalsats for moms. Endelig opkræves der en ensartet bidragssats på 1 pct. af det normalsatsberegnete grundlag.

Kommissionen angiver i forslaget, at reformen er en reaktion på Europa-Parlamentets og Den Europæiske Revisionsrets opfordring til at knytte en tættere forbindelse mellem egne indtægter og det faktiske momsgrundlag samt forenkling beregningerne betydeligt. Reformen følger de henstillinger, der er foreslået af Gruppen på Højt Plan vedrørende Egne Indtægter, som offentliggjorde sin endelige rapport i december 2016.

Nye egne indtægtskilder

Kommissionen foreslår, at der indføres tre nye kategorier af egne indtægter baseret på hhv. et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag, EU's emissionshandelssystem, samt plastemballageaffald. Forslagets formål angives at være at der indføres egne indtægter, som er knyttet til EU-politikker, navnlig klimaforandringer, miljøpolitikken, plaststrategien, den cirkulære økonomi og det indre marked.

Kommissionen skønner, at de nye egne indtægtskilder i gennemsnit vil kunne dække ca. 12 pct. af budgetudgifterne i perioden 2021-2027, og alt andet lige reducere medlemsstaternes BNI-baserede bidrag tilsvarende, idet bidrag baseret på nye egne indtægter imidlertid vil skulle finansieres af EU's borgere og virksomheder via medlemsstaternes statskasser på linje med EU's øvrige egne indtægter.

Kommissionen foreslår, at der opkræves en bidragssats på 3 pct. af et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag når et sådan er blevet vedtaget i overensstemmelse med Kommissionens forslag fra 2016 (KOM (2016) 0685). Skattegrundlaget er baseret på virksomhedernes overskud på nationalt plan og skønnes af Kommissionen at kunne bidrage med gennemsnitligt ca. 12 mia. euro om året ved den foreslåede bidragssats. Kommissionen angiver, at egne indtægter baseret på selskabsskat kan retfærdiggøres i og med, at de multinationale selskaber nyder godt af det indre markeds frihedsrettigheder.

Kommissionen foreslås ligeledes, at der indføres et bidrag til EU-budgettet i form af egne indtægter baseret på EU's emissionshandelssystem. Dette vil indebære, at en andel på 20 pct. af visse af indtægterne fra de samlede kvoter, der er til rådighed til auktionering, vil blive tildelt EU-budgettet. Emissionshandelssystemets kvoter til luftfarten indgår i beregningsgrundlaget. Kommissionen skønner, at de gennemsnitlige årlige indtægter kommer til at ligge i størrelsesordenen 1,2-3,0 mia. euro afhængigt af markedsprisen for kvoter i EU's emissionshandelssystem og den årlige auktionmængde.

Kommissionen foreslår endelig, at der indføres et bidrag på 0,80 euro/kg fra de enkelte medlemsstater baseret på den mængde ikke-genanvendt plastemballageaffald, der genereres i hver enkelt medlemsstat. Der tages udgangspunkt i de statistiske data, der skal indberettes til Eurostat hvert år. I forslaget refererer Kommissionen EU-strategi for plast i en cirkulær økonomi af 18. januar 2018, der skal bidrage til at tackle de miljømæssige problemer, navnlig ved at forbedre det økonomiske aspekt af genanvendelse og reducere udledningen af plastaffald i miljøet. Kommissionen skønner, at bidraget vil kunne indbringe ca. 7 mia. euro om året.

Princip om at fremtidige indtægter fra EU tilgår EU-budgettet

Kommissionen foreslår, at der fastsættes et princip om at fremtidige indtægter, der genereres som en direkte følge af gennemførelsen af EU's politikker og håndhævelsen af fælles EU-regler, automatisk tilgår EU-budgettet. Det gælder således indtægter, der ikke følger af Rådets afgørelse om egne indtægter eller om skatteharmonisering. Kommissionen angiver som eksempel indtægter, der genereres gennem EU-systemet vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS). Ifølge Kommissionens forslag herom (KOM (2016) 0731) skal de gebyrer, som besøgende til Schengenområdet fra tredjelande skal betale, udgøre formålsbestemte egne indtægter.

Formålsbestemte egne indtægter giver mulighed for at disponere tilsvarende udgifter udover de bevilligede budgetposter. Formålsbestemte indtægter påvirker ligeledes ikke overholdelsen af

loftet for egne indtægter da de ikke tilgår budgettet på bekostning af de nationale budgetter. Modsat formålsbestemte indtægter vil almindelige indtægter, herunder fx bøder eller morarenter, føre til en reduktion af de BNI-baserede nationale bidrag.

Udfasning af korrektioner

Elementerne i det nuværende rabatsystem er følgende:

- En tidsubegrænset rabat til Storbritannien.
- Tyskland, Østrig, Sverige og Nederlandenes tidsubegrænsede rabat på betalingen til Storbritanniens rabat.
- Tyskland, Østrig, Sverige og Nederlandenes rabat på deres moms-bidrag til EU's budget i perioden 2014-2020.
- Et fast rabatbeløb til Nederlandene, Sverige og Danmark i perioden 2014-2020 og til Østrig i perioden 2014-2016.

Med Storbritanniens meddelelse om udtræden af EU står alle rabatter til at udløbe med den indeværende MFF-periode. Kommissionens forslag for perioden 2021-2027 indeholder rabatter til alle de nuværende rabatlande, dvs. Tyskland, Nederlandene, Sverige, Østrig og Danmark. Rabatterne foreslås som faste reduktioner i landenes BNI-bidrag, der gradvist udfases frem mod 2025, *jf. tabel 1*.

Mio. euro, 2018-priser	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021-2027
Danmark	118	94	71	47	24	-	-	354
Nederlandene	1.259	1.007	755	503	252	-	-	3.776
Sverige	578	462	347	231	116	-	-	1.734
Tyskland	2.799	2.239	1.679	1.119	560	-	-	8.396
Østrig	110	88	66	44	22	-	-	330

Kilde: KOM(2018) 0325

Forslaget om at udfase korrektioner begrundes af Kommissionen med, at EU-budgettet med indførelsen af en bred vifte af egne indtægter og nye udgiftsprioriteter alt i alt vil være til gavn for alle medlemsstater på en retfærdig måde uden at opretholde en forældet og kompleks korrektionsordning. For at undgå en pludselig og betydelig forhøjelse af bidragene fra de medlemsstater, der har været tildelt korrektioner, foreslås der imidlertid faste reduktioner af deres BNI-baserede bidrag, som vil blive udfaset gradvist indtil 2025. Kommissionen angiver, at udgangspunktet for fastsættelsen af de faste reduktioner er summen af de korrektioner, der er indrømmet de fem medlemsstater i 2020.

Det bemærkes, at der er tale om bruttorabatter, hvilket indebærer, at rabatmodtagerne skal bidrage til finansieringen af rabatterne. Nettorabatterne er således lavere end beløbene angivet i tabel 1.

Forhøjelse af loftet for egne indtægter

Indtægtsloftet udgør den øvre grænse for de årlige bidrag til EU's egne indtægter. Udover betalingsbehovene i den flerårige finansielle ramme skal de budgetmidler, der er nødvendige for at dække finansielle forpligtelser i forbindelse med lån eller finansielle faciliteter, der er garanteret under EU-budgettet, forblive under dette loft.

Indtægtsloftet er i dag fastsat til 1,26 pct. af EU's BNI for forpligtelser og 1,20 pct. af EU's BNI i betalinger opgjort efter retningslinjerne i ESA 2010.

Kommissionen foreslår med henvisning til stigende brug af finansielle instrumenter, Storbritanniens udtræden af EU samt integreringen af Den Europæiske Udviklingsfond i EU-budgettet, at loftet for egne indtægter hævet til 1,35 pct. af EU's BNI til forpligtelser og 1,29 pct. til betalinger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog den 14. november 2018 en resolution vedrørende den flerårige finansielle ramme for 2021-2027, som fastlægger Europa-Parlamentets holdning med henblik på en aftale. Heri genbekræftes de overordnede prioriterer fra tidligere resolution af 30. maj 2018, inden for et samlet udgiftsniveau på 1,34 pct. af BNI, alt inkluderet. Der er således generelt støtte til budgetstigninger til såkaldt nye prioriteter udover de af Kommissionen foreslåede, herunder migration, forskning, Erasmus og eksterne instrumenter, idet flertallet imidlertid er imod reduktioner af de såkaldt traditionelle politikområder, herunder landbrugsstøtte og strukturfondene. Finansieringen af merudgifterne ift. Kommissionens forslag skal ifølge Europa-Parlamentet findes i nye egne indtægter.

I resolutionen understreges det, at Europa-Parlamentet skal godkende det endelige forslag samt at alle dele af MFF-forslaget, herunder indtægtssiden og de overordnede MFF-lofter, bør forblive genstand for forhandlinger indtil en samlet aftale er indgået.

5. Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om forslag i relation til EU's flerårige finansielle ramme, kan det kun behandles på EU-niveau. Nærhedsprincippet vurderes derfor overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forslaget har ikke umiddelbart konsekvenser for dansk ret. En udmøntning af den flerårige finansielle ramme i form af EU's årlige budgetter vil resultere i et dansk bidrag til EU's budget, som skal opføres på de årlige forslag til finanslov.

Folketinget skal meddele sit samtykke til Danmarks godkendelse af Rådets afgørelse om ordningen for EU's egne indtægter.

7. Konsekvenser

EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027 vil være forbundet med væsentlige statsfinansielle konsekvenser for Danmark. De nærmere specifikke konsekvenser vil afhænge af den endelige aftale for den flerårige finansielle ramme, herunder det overordnede udgiftsniveau, samt EU's egne indtægter, herunder rabatter og evt. nye indtægtskilder.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen præsenterede på mødet i Rådet (almindelige anliggende) den 14. maj sit forslag til den flerårige finansielle ramme for 2021-2027. På møderne i Rådet (almindelige anliggender) den 18. september 2018, 16. oktober 2018, 12. november 2018, 11. december 2018, 19. februar 2019, 19. marts 2019, 9. april 2019, 22. maj 2019 samt 18. juni 2019 præsenterede formandskabet fremskridtsrapporter for MFF-forhandlingerne, som var genstand for politiske drøftelser, herunder af udvalgte temaområder i form af migration, klima-mainstreaming, samhørighedspolitikken, den fælles landbrugspolitik og EU's eksterne instrumenter.

På mødet den 11. december 2018 præsenterede det daværende østrigske formandskab dertil sit udkast til en forhandlingsboks. Det daværende rumænske formandskab præsenterede på mødet den 18. juni 2019 sit udkast til en revideret forhandlingsboks.

Udkastet til forhandlingsboks er udarbejdet og udviklet under formandskabets ansvar og vil ikke være bindende for nogen medlemsstater. Formålet med at forelægge udkastet til forhandlingsramme er at identificere og bekræfte de spørgsmål, der skal behandles under forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme, og hvor det er hensigtsmæssigt, fremme drøftelsen om muligheder og løsninger for så vidt angår enkelt spørgsmål. Forelæggelsen af udkastet til forhandlingsboks sigter ikke på afsluttende drøftelser eller kompromiser i den nuværende fase.

På Det Europæiske Råd den 20-21. juni 2019 blev der vedtaget rådskonklusioner, hvori man enedes om at stile efter en aftale om den flerårige finansielle ramme inden udgangen af 2019. Mange medlemslande har, i varierende omfang, erklæret sig åbne over for et større EU-budget målt i pct. af BNI og større nationale bidrag. Det gælder især de lande, som fortsat ventes at være nettomodtagere, men også enkelte af de nettobetalande lande. Et udgiftsniveau på 1 pct. af BNI vil også indebære større nationale bidrag som følge af forventet økonomisk vækst i de enkelte medlemsstater. Blandt de nettobetalande lande har en gruppe af budgetrestriktive lande lagt stor vægt på, at udgiftsniveauet skal tilpasses et EU med 27 medlemslande.

Overordnet set ønsker modtagerlandene at bevare og evt. øge EU-støtten til EU's landbrugs- og strukturfonde og har som følge heraf støttet en stigning i EU-budgettets størrelse. Gruppen består traditionelt af en række øst- og sydeuropæiske lande.

De nettobetalande lande har generelt, men i varierende grad, argumenteret for, at udgiftsniveauet skal afspejle EU's økonomiske formåen, og at der er behov for en modernisering af EU-budgettet i retning væk fra de traditionelle politikområder, idet enkelte større medlemsstater positioner imidlertid ikke entydigt følger denne overordnede gruppering. Gruppen består traditionelt af central- og nordeuropæiske lande.

Den umiddelbare statsfinansielle logik forklarer selvsagt ikke til fulde de forskellige positioner, ligesom der er indikationer på, at de vanlige skillelinjer er mindre tydelige end traditionelt. For så vidt angår indtægtssiden har medlemsstaterne overordnet positioneret sig med udgangspunkt i velkendte synspunkter vedrørende EU's flerårige budgetramme.

De nuværende rabatmodtagerlande har i varierende grad udtalt deres skepsis over for Kommissionens forslag til en udfasning af de nuværende rabatter, herunder med henvisning til at udgiftsrammerne foreslås forhøjet og Storbritanniens EU-bidrag bortfalder. Omvendt har en række ikke-rabatmodtagerlande udtalt modstand mod en fortsættelse af rabatter, særligt med

henvisning til udløbet af den betydelige britiske rabat som følge af Storbritanniens udtræden af EU.

På spørgsmålet om indførelse af nye egne indtægter til EU's budget har medlemsstaternes tilkendegivelser været mere spredte. En række lande har udtrykt generel skepsis mod indførelsen af en eller flere af de nye indtægtskilder, herunder med henvisning til de potentielle udfordringer ved at justere den nuværende balance i byrdefordelingen landene imellem. Enkelte større lande har imidlertid offentligt tilkendegivet principiel støtte til indførelsen af nye egne indtægter samt varierende grad af støtte til de enkelte forslag.

I lyset af at beslutninger vedrørende indtægtssiden skal træffes ved enstemmighed, vurderes det ikke umiddelbart sandsynligt, at Kommissionens forslag vil kunne vedtages i den foreslåede form. Det bemærkes hertil, at det rumænske formandskab på baggrund af de hidtidige holdningstilkendegivelser lagde op til at skrinlægge forslaget om et bidrag baseret et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag. Dette har ikke været genstand for drøftelser siden.

10. Regeringens generelle holdning

Storbritanniens udtræden af EU efterlader et betydeligt hul i EU's budget, der skal håndteres. EU-budgettet skal tilpasses til den nye økonomiske virkelighed i et EU bestående af 27 lande. Fra dansk side har det derfor hidtil været lagt til grund, at det samlede udgiftsniveau ikke bør overstige 1,00 pct. af EU27's BNI og at alle EU-budgettets udgifter skal afholdes inden for dette loft.

Inden for rammerne af målsætningen om et udgiftsniveau på 1,00 pct. af EU27's BNI, har det fra dansk side hidtil været lagt til grund, at der skal ske en indholdsmæssig omprioritering af EU's udgifter, så EU-budgettet i højere grad målrettes EU-merværdiskabende tiltag. EU's budget skal i højere grad anvendes til håndtering af migrationsudfordringen internt i EU og i EU's nærområder, vækst- og konkurrenceskabende initiativer, herunder excellencebaseret forskning og tværnationale infrastrukturprojekter, samt klimarelaterede udgifter. Dermed kan EU-budgettet i højere grad fokuseres på områder, hvor vi står over for fælles udfordringer, hvor der bibringes synergier og hvor EU-budgettet leverer værdi, som ikke kan leveres af medlemsstaterne alene. For så vidt angår fleksibilitet, har det fra dansk side hidtil været lagt til grund, at Kommissionens forslag findes klart for vidtgående, idet spørgsmålet må ses i tæt sammenhæng med det samlede udgiftsniveau.

Det har fra dansk side hidtil været lagt til grund, at EU's indtægtssystem skal være efficient, transparent og frem for alt fair. Indtægtssystemet skal være karakteriseret ved, at medlemsstaternes finansieringsbyrde er proportional og passende. Fra dansk side har det hidtil været lagt til grund, at man ikke vil kunne acceptere en uforholdsmæssig stor stigning i det danske EU-bidrag i den kommende MFF.

Fra dansk side det hidtil været lagt til grund, at det endvidere findes afgørende at fastholde medlemslandenes eneret til skatteopkrævning. Nye indtægtskilder må således ikke få karakter af en EU-skat.

Det har hidtil været lagt til grund, at man fra dansk side under disse forudsætninger gerne vil drøfte reformer af indtægtssystemet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 9. maj 2018, den 20. juni 2018, den 14. september 2018, den 12. oktober 2018, den 2. november 2018, den 7. december 2018, den 3. januar 2019 (skriftlig), den 8. februar 2019, den 15. marts 2019, den 3. april 2019, den 15. maj 2019 (skriftlig), den 6. juni 2019 (skriftlig) og den 10. juli 2019 (skriftlig).

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 17.-18. oktober 2019 (udkast til kommenteret dagsorden)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 16. september 2019 forventes udkastet til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 17. - 18. oktober 2019 at blive drøftet. Udkastet foreligger endnu ikke, og dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd er fortsat under overvejelse. Der forventes på nuværende tidspunkt drøftelser af opfølgningen på den strategiske dagsorden 2019 – 2024, som Det Europæiske Råd vedtog i juni 2019, og drøftelser af den kommende flerårige finansielle ramme (MFF). Derudover forventes drøftelser af Storbritanniens udtrædelse af EU i Det Europæiske Råds artikel 50-format.

2. Baggrund

Der afholdes møde i Det Europæiske Råd den 17. – 18. oktober 2019. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møderne i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 16. september 2019 forventes udkastet til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 17. - 18. oktober 2019 at blive drøftet. Udkastet foreligger endnu ikke, og dagsordenen er fortsat under overvejelse. På nuværende tidspunkt forventes drøftelser af opfølgningen på den strategiske dagsorden 2019 – 2024, som Det Europæiske Råd vedtog i juni 2019, og drøftelser af den kommende flerårige finansielle ramme (MFF). Derudover forventes drøftelser af Storbritanniens udtrædelse af EU i Det Europæiske Råds artikel 50-format. Det må forventes, at dagsordenen kan blive justeret frem mod mødet.

Det Europæiske Råd vedtog i juni 2019 den strategiske dagsorden for 2019 – 2024. Formålet med den strategiske dagsorden er at sætte den overordnede politiske retning for EU's udvikling og arbejde i de kommende år, herunder Det Europæiske Råds overordnede forventninger til den nye Kommission og dennes arbejdsprogram. Den strategiske dagsorden fokuserer på fire hovedprioriteter, navnlig beskyttelse af borgerne og frihedsrettighederne, udvikling af et stærkt og dynamisk økonomisk fundament, opbygning af et klimaneutralt, grønt, retfærdigt og socialt Europa samt fremme af europæiske interesser og værdier på den globale scene. Det fremgår af den strategiske dagsorden, at Det Europæiske Råd vil følge implementeringen af prioriteterne og om nødvendigt yderligere definere den videre generelle politiske retning.

Den fremtidige flerårige finansielle ramme (MFF) blev senest drøftet på Det Europæiske Råd i juni 2019. Her opfordredes det nuværende finske formandskab til at forsætte arbejdet, der blev gjort under det rumænske formandskab, og udvikle forhandlingsrammen. På det grundlag forventes det Det Europæiske Råd at drøfte MFF på mødet i oktober.

Endelig forventes Det Europæiske Råd at drøfte Storbritanniens udtrædelse af EU i artikel 50-formatet. Den nuværende frist for Storbritanniens udtræden af EU udløber den 31. oktober 2019. Brexit blev senest drøftet på Det Europæiske Råd i juni 2019.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til den kommenterede dagsorden for Det Europæiske Råd den 17. - 18. oktober 2019 ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til kommenteret dagsorden, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at tage formandskabets præsentation af udkastet til kommenteret dagsorden til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Styrkelse af retsstatsprincippet

KOM (2019) 0343.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes på rådsmødet (almindelige anliggender) den 16. september 2019 en politisk drøftelse af, hvordan retsstatsprincippet bedst kan styrkes i EU. Drøftelsen forventes at tage udgangspunkt i Kommissionens meddelelse af 17. juli 2019 om styrkelse af retsstatsprincippet inden for Unionen (KOM (2019) 343 final)) og den kommende evaluering af Rådets årlige dialog om retsstatsprincippet.

2. Baggrund

Kommissionens meddelelse af 17. juli 2019 om styrkelse af retsstatsprincippet

Kommissionen fremsatte den 17. juli 2019 en meddelelse til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om styrkelse af retsstatsprincippet inden for Unionen (KOM (2019) 343 final)). Meddelelsen blev præsenteret for medlemslandenes ministre på rådsmødet (almindelige anliggender) den 18. juli 2019.

I meddelelsen samler Kommissionen op på den refleksionsproces om retsstatsprincippet, der blev igangsat med Kommissionens meddelelse om samme emne i april 2019. Kommissionen præsenterer på den baggrund en række mulige foranstaltninger til styrkelse af retsstatsprincippet i EU, der hviler på tre søjler: *Bedre fremme af retsstatskultur, forebyggelse af retsstatsproblemer og effektiv håndhævelse og reaktion ved konstatering af et tilstrækkeligt alvorligt problem.*

Kommissionen fremhæver i meddelelsen, at den med henblik på at fremme retsstatsprincippet blandt andet vil styrke sit samarbejde med civilsamfundet, den akademiske verden og internationale organisationer, der arbejder for at fremme en retsstatskultur.

Kommissionen fremhæver desuden, at den med henblik på at styrke forebyggelsen af retsstatsproblemer blandt andet har til hensigt at øge sin monitorering af retsstatsforholdene i medlemslandene, og at den til støtte herfor vil udarbejde en årlig retsstatsrapport og videreudvikle EU's resultattavle for retsområdet.

Monitoreringen vil i udgangspunktet omfatte alle medlemslande, men der vil skulle foretages en mere nøje monitorering i de lande, hvor der er konstateret risici for tilbagevenden til tidligere (problematiske) praksis eller særlige svagheder. Kommissionen lægger op til, at rapporten vil være baseret på blandt andet dialog med medlemslandene og eksisterende informationskilder, herunder for eksempel Europarådets organer og EU-organer.

Kommissionen vil desuden styrke håndhævelsen af retsstatsprincippet – i de tilfælde, hvor der allerede er konstateret retsstatsproblemer i en medlemsstat – gennem en strategisk anvendelse af traktatkrænkelsesprocedurer. Derudover fremhæver Kommissionen blandt andet også det allerede fremsatte forslag til forordning om beskyttelse af Unionens budget i tilfælde af generaliserende mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet (det såkaldte ”retsstatsinstrument”) som et eksempel på et tiltag, der kan styrke håndhævelsen af retsstatsprincippet.

Evaluering af Rådets årlige dialog om retsstatsprincippet

Det finske EU-formandskab har som prioritet for Rådet (almindelige anliggender) at styrke EU's kapaciteter til beskyttelse af retsstaten, herunder at finde bedre og mere effektive måder at sikre respekten for EU's fælles værdier i medlemslandene og at foregribe eventuelle problemer.

Som led i arbejdet med at styrke retsstaten i EU har formandskabet blandt andet til hensigt at benytte den planlagte evaluering af Rådets årlige dialog om retsstatsprincippet i november til at føre dialogen i en mere struktureret og resultatorienteret retning.

3. Formål og indhold

Der forventes på rådsmødet (almindelige anliggender) den 16. september 2019 en politisk drøftelse af, hvordan retsstatsprincippet bedst kan styrkes i EU.

Det er forventningen, at drøftelsen vil tage udgangspunkt i de ideer og foranstaltninger, som Kommissionen har præsenteret i sin meddelelse af 17. juli 2019 om styrkelse af retsstatsprincippet. Drøftelsen vil derudover kunne tjene som en indledende drøftelse af, hvordan Rådets årlige dialog om retsstatsprincippet, der skal evalueres senere på året, kan gøres mere struktureret og resultatorienteret.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har været sendt i høring i regeringens specialudvalg for EU-institutionelle spørgsmål.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemslande udtrykte på rådsmødet (almindelige anliggender) den 18. juli 2019 opbakning til Kommissionens meddelelse og generelle indsats på området, herunder både i forhold til de nye foranstaltninger, der er præsenteret i meddelelsen af 17. juli 2019, og det allerede fremsatte forslag til en forordning om beskyttelse af Unionens budget i tilfælde af generaliserende mangler i medlemsstaterne.

Enkelte medlemslande gav på rådsmødet udtryk for at være kritiske over for meddelelsen, herunder især over for det konkrete tiltag om en årlig retsstatsrapport.

10. Regeringens generelle holdning

Retsstatsprincippet er én af EU's grundlæggende værdier og skal til enhver tid efterleves af alle medlemslande. Efterlevelse af EU's grundlæggende værdier er en forudsætning for at opnå EU-medlemskab og er fortsat et krav, når man har opnået medlemskab. Samtidig er

retsstatsprincippet centralt for EU's funktionsmåde, idet for eksempel det indre markeds funktion er afhængig af, at retsstatsprincippet efterleves i alle medlemslande.

Efter regeringens opfattelse viser erfaringerne fra de seneste år, at der er behov for at styrke arbejdet på europæisk plan med at sikre overholdelsen af retsstatsprincippet, og at der er behov for i højere grad at samordne og strømline indsatsen.

Erfaringerne med de første tilfælde af anvendelse af traktatens artikel 7 har således vist, at der er behov for – inden for de eksisterende traktatmæssige rammer – at afsøge yderligere muligheder for at styrke både forebyggelse og de konkrete midler til at rette op på trusler mod retsstatsprincippet.

Regeringen er på den baggrund som udgangspunkt positivt indstillet over for de overvejelser og foranstaltninger, som Kommissionen præsenterer i meddelelsen. Det gælder både indsatsen for at fremme retsstatsprincippet og indsatsen for at forebygge, at der opstår nye problemer med retsstaten i et medlemsland.

Regeringen er ligeledes tilhænger af forslag, der kan styrke håndhævelsen i tilfælde, hvor der allerede er opstået problemer med manglende efterlevelse af retsstatsprincippet. Det gælder også i tilfælde, hvor manglende overholdelse af retsstatsprincippet kan have betydning for forvaltningen af EU-midler, og hvor der således er behov for, at der tages skridt til at forsvare EU's finansielle interesser. Kommissionens forslag til en forordning om beskyttelse af Unionens budget i tilfælde af generaliserede mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet er et eksempel på et tiltag, der kan styrke håndhævelsen, og som regeringen bakker op om.

Samtidig er det regeringens indtryk, at domstolssporet ser ud til at have en effektiv betydning for håndhævelsen af retsstatsprincippet. Regeringen anser det derfor for positivt, at Kommissionen også fremadrettet vil have skærpet fokus på at anvende traktatkrænkelsesprocedurer til at sikre efterlevelsen af retsstatsprincippet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt skriftligt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (almindelige anliggender) den 18. juli 2019, hvor Kommissionens meddelelse blev præsenteret.

4. Unionens grundlæggende værdier i Ungarn/Artikel 7(1)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Europa-Parlamentet vedtog ved afstemning den 12. september 2018 at aktivere proceduren i Lissabontraktatens artikel 7, stk. 1, over for Ungarn. Sagen, som handler om Ungarns efterlevelse af EU's grundlæggende værdier, behandles derfor aktuelt af Rådet (almindelige anliggender). På rådsmødet den 16. september 2019 forventes Rådet at begynde en høring af Ungarn.

2. Baggrund

Europa-Parlamentet vedtog den 12. september 2018 at aktivere TEU artikel 7, stk. 1, over for Ungarn ved at sende et begrundet forslag til Rådet. For beslutningen stemte 448, mens 197 stemte imod. Ungarn blev dermed det andet medlemsland imod hvilket, der er åbnet en procedure efter TEU artikel 7, stk. 1.

Sagen handler om Ungarns efterlevelse af EU's grundlæggende værdier. Europa-Parlamentet har som baggrund for afstemningen udarbejdet en rapport ("Sargentini-rapporten"; 2017/2131 (INL)), som kritiserer forholdene i Ungarn på en række områder:

- Den måde hvorpå forfatningen og valgsystemet fungerer
- Retsvæsenets uafhængighed
- Korruption og interessekonflikter
- Privatlivets fred og databeskyttelse
- Ytringsfrihed
- Akademisk frihed
- Religionsfrihed
- Foreningsfrihed
- Retten til ligebehandling
- Rettigheder for personer, der tilhører mindretal, herunder romaer og jøder
- Migranternes, asylansøgere og flygtninges grundlæggende rettigheder
- Økonomiske og sociale rettigheder

I henhold til TEU artikel 7, stk. 1, kan Rådet ved afstemning beslutte, at der er en "klar fare" for, at Ungarn groft overtræder de grundlæggende værdier, der er nævnt i TEU artikel 2. I så fald er Rådet forpligtet til først at høre Ungarn. Artikel 7 indeholder ikke tidskrav for disse dele af proceduren.

Sagen har været på dagsordenen i Rådet for Almindelige Anliggender i form af en status flere gange, herunder senest den 9. april 2019. Sagen er nu for første gang sat på dagsordenen som en høring af Ungarn.

Artikel 7 i Traktaten om Den Europæiske Union

Proceduren i TEU artikel 7, stk. 1, indebærer, at Rådet på begrundet forslag af enten en tredjedel af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet eller Europa-Kommissionen med et flertal på fire femtedele af sine medlemmer (minus det pågældende land, dvs. aktuelt 22 medlemslande), og efter godkendelse af Europa-Parlamentet, kan fastslå, at der er en klar fare for, at et medlemsland

groft overtræder de værdier, der er nævnt i TEU art. 2. Inden da hører Rådet det berørte medlemsland, og Rådet kan efter samme fremgangsmåde rette henstillinger til medlemslandet.

Det Europæiske Råd kan ligeledes ved enstemmighed og på forslag af en tredjedel af medlemslandene eller Kommissionen og efter godkendelse fra Europa-Parlamentet – og efter at have opfordret dette medlemsland til at fremsætte sine bemærkninger – fastslå, at et medlemsland groft og vedvarende overtræder værdierne nævnt i TEU art. 2. Hvis en grov og vedvarende overtrædelse måtte blive fastslået af Det Europæiske Råd, kan Rådet med kvalificeret flertal beslutte at suspendere visse af medlemslandets rettigheder, herunder stemmerettigheder.

3. Formål og indhold

Sagen forventes at komme på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) den 16. september 2019. Det er forventningen, at punktet vil være en første hørings-session af Ungarn.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Proceduren efter artikel 7, stk. 1, er igangsat af Europa-Parlamentet, der den 12. september 2018 vedtog det begrundede forslag til Rådet. Der er redegjort nærmere for Europa-Parlamentets vurdering under ”baggrund” ovenfor.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemslande, herunder også på rådsmødet (almindelige anliggender) den 9. april 2019, har udtrykt bekymring over situationen i Ungarn og støtte til artikel 7-proceduren. Enkelte lande har været mere tilbageholdende eller har – for ganske få vedkommende – støttet Ungarn i sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det generelt afgørende, at alle medlemslande lever op til EU's grundlæggende værdier, herunder retsstatsprincippet og demokrati. EU's grundlæggende værdier er afgørende for legitimiteten i samarbejdet mellem EU's medlemsstater og for det praktiske samarbejde, herunder eksempelvis også hvad angår det indre marked.

Regeringen er på en række områder bekymret over situationen i Ungarn og bakker på den baggrund op om at føre dialog med Ungarn under proceduren efter artikel 7, stk. 1, om kritikken. Fra dansk side har man i de seneste år jævnligt udtrykt bekymring over lovgivning i Ungarn på eksempelvis NGO-og universitetsområdet som følge af kritik fra bl.a. Venedigkommissionen, OSCE's Kontor for Demokratisk Institutioner og Menneskerettigheder

(ODHIR), Helsinki-komitéen, UNHCR og Europarådets menneskerettighedskommissær. Bekymringen er ligeledes blevet regelmæssigt udtrykt i forbindelse med bilaterale møder med repræsentanter for den ungarske regering. Regeringen lægger samtidigt vægt på, at forholdene i Ungarn vurderes ud fra et solidt og velbelyst grundlag.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 3. april 2019 til orientering.